

Saksframlegg

Høringssvar - Justering av politidistriktenes indre organisering som følge av kommunereformen

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
37/18	Formannskapet	14.11.2018
116/18	Kommunestyret	22.11.2018

Rådmannens forslag til vedtak:

- 1) [Formannskapet støtter politimesterens forslag om videreføring av Søgne og Songdalen lensmannskontor som ett av to tjenestesteder i Kristiansand politistasjonsdistrikt](#)
- 2) [Rådmannen støtter politimesterens anbefaling om å komme tilbake til hvordan organiseringen av politikontaktene skal være når Nye Kristiansand har avklart organiseringen av det forebyggende arbeidet. Rådmannen anbefaler at det innledes et samarbeid med politiet om hvordan det forebyggende arbeidet knyttet til kriminalitetsforebygging lokalt skal organiseres i Nye Kristiansand.](#)

Bakgrunn for saken:

Politimesteren i Agder foreslår å endre organiseringen for Søgne og Songdalen lensmannsdistrikt. Årsaken er kommunereformen som medfører endringer for politiet. Politiloven fordrer at det er ett lensmann- og politistasjonsdistrikt per kommune. Det innebærer en sammenslåing av lensmannsdistriktet i Søgne og Songdalen og politistasjonsdistriktet i Kristiansand. Anbefalt forslag fra politimesteren er derfor at Søgne og Songdalen lensmannskontor organiseres på lik linje med Kristiansand politistasjon i et nytt og utvidet Kristiansand politistasjonsdistrikt. Rådmannen vurderer det som positivt at politistasjonsdistriktet sammenfaller med kommunens grenser og harmonerer med kommunens sammenslåingsprosess og intensjonen om å skape en felles kommune.

I den fremtidige organiseringen av Søgne og Songdalen lensmannskontor er rådmannen opptatt av at kvaliteten i leveransen som Søgne og Songdalen har i dag skal være minst like god etter strukturendringen. Dersom politimesteren vurderer at det er gjennom alternativ 1 at kvaliteten og leveransen best sikres for Søgne og Songdalen, støtter rådmannen politimesterens anbefaling om fremtidig organisering av kontoret. Rådmannen er videre opptatt av at strukturendringen i politiet sørger for et mer synlig politi for hele Nye Kristiansand både i byen og i områdesentraene. Et mer tilstedeværende og tilgjengelig politi vil kunne bidra til å gi innbyggere en bedre hverdagsberedskap og til å gi innbyggerne den tryggheten de har grunn til å forvente.

Rådmannen anbefaler at det innledes et samarbeid med politiet om hvordan det forebyggende arbeidet knyttet til kriminalitetsforebygging lokalt skal organiseres i Nye Kristiansand. Rådmannen støtter derfor politimesterens anbefaling om å komme tilbake til hvordan organiseringen av politikontaktene skal være når Nye Kristiansand har avklart organiseringen av det forebyggende arbeidet.

Sammendrag

Stortingets beslutning om endret kommunestruktur har fått betydning for inndelingen av lensmanns- og politistasjonsdistrikt og namsmannsdistrikt i Agder. Kristiansand kommune har mottatt et høringsnotat med forslag til justering av politidistriktets indre organisering i Agder politidistrikt. Politimester i Agder foreslår å endre organiseringen av Byremo lensmannskontor, samt Søgne og Songdalen lensmannsdistrikt. Politimesteren fastslår i høringsnotatet at Søgne og Songdalen lensmannskontor skal bestå som lensmannskontor. Politimesteren skisserer ulike alternative organiseringsformer for Søgne og Songdalen lensmannskontor hvor alle innebærer en videreføring av kontoret men med ulik grad av tilknytning til politistasjonen i Kristiansand.

Agder politidistrikt har bedt de berørte kommunene og fellesnemnda om å avgi høringsuttalelse på politimesterens forslag til ny organisering innen 1.1.2019

Det legges opp til felles saksfremstilling med politisk behandling i de tre kommunene i november og behandling i fellesnemnda 18.12.18. Kristiansand kommune har fått i ansvar å utforme en felles saksfremstillingen.

Nærpolitireformen – strukturendringen

Politiet har de siste årene gjennomgått et omfattende reformarbeid gjennom nærpolitireformen. Det har medført en strukturendring på fire nivåer i politiet¹:

Nivå 1) Politidistrikt,

Nivå 2) Geografisk driftsenhet,

Nivå 3) politistasjonsdistrikt, lensmannsdistrikt (tjenesteenhet)

Nivå 4) lensmannskontor, politistasjon (tjenestested)

Med *tjenestested* menes kontorstedet hvor politiet yter tjenester til publikum (lokasjon/avdeling). *Tjenesteenheter* referer til lensmanns- eller politistasjonsdistrikt og kan inneholde flere tjenestesteder. *Geografiske driftsenhet* kan omfatte flere tjenesteenheter og tjenestesteder.

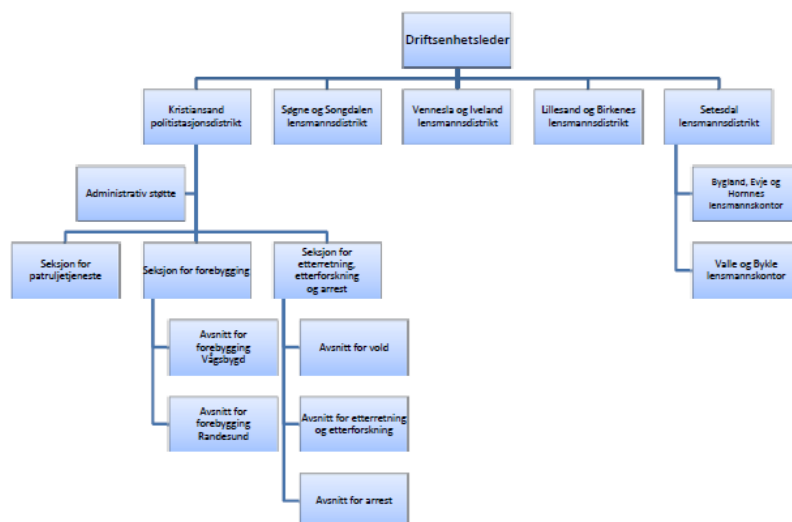
Geografiske driftsenheter utgjør politidistriktets tyngdepunkt med hensyn til tjenesteproduksjon og ressurser. Lederen av geografisk driftsenhet har det overordnede ansvaret for politioppgavene innenfor et geografisk område og har ansvar for å lede og koordinere ressursene ved de underlagte tjenestestedene. (Rammer og retningslinjer for nye politidistrikter)

Agder politidistrikt utgjør i dag ett av 12 nye politidistrikter som ble etablert med virkning fra 1.1.2016. Gjennom reformarbeidet ble det våren 2017 vedtatt ny struktur for Agder politidistrikt med nye inndelinger av geografiske driftsenheter (nivå 2), lensmanns- og politistasjonsdistrikt (nivå 3), samt tjenestesteder (nivå 4). Dette medførte en reduksjon fra fire til tre geografiske driftsenheter og fra 25 til 11 lensmanns- og politistasjonsdistrikter. I politidirektoratets vedtak ble det besluttet å beholde både Søgne og Songdalen lensmannsdistrikt og Kristiansand politistasjonsdistrikt som to separate tjenesteenheter i den nye Midtre Agder driftsenhet sammen med tre andre lensmannsdistrikter (Vennesla og Iveland lensmannsdistrikt, Evje og Hornes og Bygland lensmannsdistrikt, og Valle og Bykle lensmannskontor).

¹¹ Rådmannens definisjoner av nivåinndelinger

Figur 1 (Politiet.no)

Midtre Agder driftsenhet

Forslag til endring for Søgne og Songdalen lensmannskontor

I dag er Søgne og Songdalen lensmannsdistrikt et eget lensmannsdistrikt (tjenesteenhet) med eget lensmannskontor (tjenestested) for Søgne og Songdalen steds plassert i Brennåsen i Songdalen kommune. I høringsnotatet viser politimesteren til at lensmanns- og politistasjonsdistriktenes grenser skal følge kommunene (jmf. Politiloven § 16 og § 17). Det medfører at Nye Kristiansand skal ha en namsmann eller namsfogd med ansvar for hele kommunen. Det medfører også at Søgne og Songdalen lensmannsdistrikt inngår i Kristiansand politistasjonsdistrikt som en tjenesteenhet for hele Nye Kristiansand. Dette er hjemlet i politiloven og er ikke gjenstand for høring i kommunene.

Midtre geografiske driftsenhet vil i fremtiden ha ansvar for 4 lensmann- og politistasjonsdistrikter i stedet for 5, som er skissert i figuren over. Politimesteren fastslår at Søgne og Songdalen lensmannskontor videreføres som kontor. Lensmannskontoret skal fortsatt levere polititjeneste slik politidistriktet tidligere har lovet innbyggerne i de berørte kommuner når kommunereformen er gjennomført. Med unntak av namsmannsfunksjonen skal kontoret inneholde de samme oppgavene og ledes av en lensmann. Det planlegges at politiet fortsatt skal ha saksbehandlere innenfor den sivile rettspleien steds plassert på Søgne og Songdalen lensmannskontor. (jmf. Høringsnotatet 28.9.2018)

To alternative løsninger til høring:

Det vises i høringsnotatet til fire ulike alternative organiseringsformer med ulik grad av tilknytning til Kristiansand politistasjon. Det er imidlertid kun to alternativer som politimesteren anser som reelle og ønsker en høring på. Det som skiller disse to alternativene er om Søgne og Songdalen lensmannskontor skal organiseres på lik linje med Kristiansand politistasjon eller om det skal organiseres som en seksjon under Kristiansand politistasjon på linje med andre seksjoner i politistasjonen. I følge politimesteren vil dette ha en betydning for hvilken ledergruppe lensmannen da vil være deltaker i.

Forslagene er som følger:

- 1) Søgne og Songdalen lensmannskontor inngår i Kristiansand politistasjonsdistrikt, som ett av to tjenestesteder. Kristiansand politistasjon ledes av politistasjonssjef

og driftsenhetsleder, mens lensmannskontoret i Søgne og Songdalen videreføres som en organisatorisk enhet på linje med Kristiansand politistasjon. Leder av lensmannskontoret videreføres med ansvar for polititjenesten på tilnærmet samme nivå som i dag, og inngår i driftsenhetens ledergruppe.

2) Søgne og Songdalen lensmannskontor inngår i Kristiansand politistasjonsdistrikt som en organisatorisk enhet på linje med seksjonene ved Kristiansand politistasjon. Leder av lensmannskontoret videreføres med ansvar for polititjenesten, men ikke på nivå som i dag. Leder vil med dette alternativet inngå i ledergruppen til Kristiansand politistasjonsdistrikt, men ikke i driftsenhetens ledergruppe.

Anbefalt forslag fra politimesteren innebærer at Søgne og Songdalen lensmannskontor videreføres som kontor på linje med Kristiansand politistasjon i Kristiansand politistasjonsdistrikt (alternativ 1). Det begrunnes i høringsnotatet at dette alternativet sikrer best tilstedeværelse av polititjenester for innbyggerne i berørte områder. Forslaget innebærer i følge politimesteren minst mulig endringer i forhold til det som er besluttet i en helhetlig modell for Agder politidistrikt i Nærpolitireformen

Rådmannens kommentar

I høringsnotatet legger politiloven opp til at det kun skal være ett lensmann- og politistasjonsdistrikt per kommune – altså én tjenesteenhet per kommune. Det betyr en opprettelse av et nytt og utvidet politistasjonsdistrikt i Kristiansand som inneholder Søgne og Songdalen lensmannskontor samt Kristiansand politistasjon. Kristiansand politistasjonsdistrikt blir stedsplassert i Kristiansand sentrum og i Søgne/Songdalen (Brennåsen) som to separate lokasjoner (nivå 4). Rådmannen vurderer det som positivt at politistasjonsdistriktet sammenfaller med kommunens grenser og harmonerer med kommunens sammenslåingsprosess og intensjon om å skape én felles kommune. Det at én kommune ikke er delt mellom to ulike tjenesteenheter vurderer rådmannen som naturlig og vil bidra til mer effektiv samhandling på et overordnet nivå.

Politimesteren forsikrer gjennom høringsnotatet at Søgne og Songdalen lensmannskontor skal videreføres med samme oppgaveportefølje som i dag (med unntak av namsmannsfunksjonen) og med lensmannen som overordnet leder for kontoret. Hvorvidt lensmannskontoret skal organiseres på lik linje eller under Kristiansand politistasjon handler, slik rådmannen vurderer det, ikke om leveransen til kontoret men om lensmannens myndighet i den videre organiseringen. Allerede er lensmannens rolle endret ved at namsmannsfunksjonen er lagt til politistasjonsdistriktet i Kristiansand. Det er politistasjonssjefen i Kristiansand som også leder Kristiansand politistasjonsdistrikt og er overordnet leder for den Midtre geografiske driftsenheten - og vil være lensmannens nærmeste overordnet uavhengig av organiseringsform.

I den fremtidige organiseringen av Søgne og Songdalen lensmannskontor er rådmannen opptatt av at kvaliteten i leveransen som Søgne og Songdalen lensmannskontor har i dag skal være minst like god etter strukturendringen. Dersom politimesteren vurderer at det er gjennom alternativ 1 at kvaliteten og leveransen best sikres for Søgne og Songdalen, støtter rådmannen politimesterens anbefaling om fremtidig organisering av kontoret.

Rådmannen viser til at det tidligere er foretatt beslutning om at politiet gjennom nærpolitireformen i større grad skal omgjøre kontortjeneste til patruljetjeneste og synlig tilstedeværelse. Dette har allerede fått betydning for politistasjonenes og lensmannskontorenes måte å utføre den operative polititjenesten på. Det er operasjonssentralen i politidistriktet som sikrer at oppdrag løses etter prioritering og behov i hele politidistriktet uavhengig av hvor lensmannskontoret og politistasjonen ligger.

I høringsnotat om effektivisering av geografiske driftsenheter, tjenesteenheter og tjenestesteder datert 14/10 – 2016 skal strukturendring i politiet blant annet føre til følgende:

Politipatruljene skal være tilstede for befolkningen der befolkningen er og utgjør politidistriktet døgnkontinuerlige grunnberedskap. Patruljene skal yte rask respons med god service og kvalitet i nært samspill med befolkningen og samfunnets aktører. Mer politiarbeid skal kunne utføres av den enkelte politipatrulje på stedet ikke minst for å oppnå en mer effektiv oppklaring av saker. Større innsats på stedet vil kunne lette arbeidet og frigjøre kapasitet og antas å kunne gi en bedre polititjeneste overfor innbyggerne for eksempel ved at vitner kan avgi forklaring på stedet fremfor å møte til avtale senere

Rådmannen er opptatt av at strukturendringen i politiet sørger for et mer synlig politi for hele Nye Kristiansand både i byen og i områdesentraene. Et mer tilstedeværende og tilgjengelig politi vil kunne bidra til å gi innbyggere en bedre hverdagsberedskap og til å gi innbyggerne den tryggheten de har grunn til å forvente.

Når det gjelder det forebyggende arbeidet er samarbeid mellom kommunale enheter og lokalt politi avgjørende. Nærpolitireformen er opptatt av å styrke det kommunale samarbeidet og har forebygging som en primærstrategi for politiet. Det er derfor opprettet såkalte politikontakter som har ansvar for hver kommune. Politikontaktene skal utgjøre *tjenesteenhetsleders daglige kontaktledd med kommunene og rådgiver innen kriminalitetsforebyggende virksomhet. Politikontakten skal følge opp at politiet har nødvendig kontakt med kommunene som tilhører tjenesteenheten, og har ansvar for at anbefalinger i SLT og politiråd følges opp i politidistriktet* (Rammer og retningslinjer for nye politidistrikter)

Samarbeidet mellom politi og kommune er særlig formalisert gjennom SLT-ordningen og politirådet. Politirådet er et strategisk samarbeid mellom lokalt politi og kommunal myndighet hvor målet er å bidra til å samvirke om kriminalitetsforebygging og trygghet i lokalsamfunnet. I hver av de tre kommunene i Nye Kristiansand er det etablert en SLT koordinator. Målet med SLT-modellen er å samordne rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak slik at kommunens barn og unge skal få riktig hjelp til riktig tid. Modellen skal sørge for å koordinere kunnskap og ressurser mellom politi, relevante kommunale enheter og andre samarbeidsinstanser. Lokal kunnskap og kjennskap til nærmiljø er avgjørende viktig for denne funksjonen. Hvordan dette organiseres i Nye Kristiansand vil programstyret komme tilbake til, men rådmannen er opptatt av at det også i Nye Kristiansand vil være kommunale kriminalitetsforebyggere/SLT som har fokus på nærmiljøarbeid i samarbeid med politiet. Rådmannen støtter politimesterens anbefaling om å komme tilbake til hvordan organiseringen av politikontaktene skal være når Nye Kristiansand har avklart organiseringen av det forebyggende arbeidet. Rådmannen anbefaler at det innledes et samarbeid med politiet om hvordan det forebyggende arbeidet knyttet til kriminalitetsforebygging lokalt skal organiseres i Nye Kristiansand. Rådmannen i Kristiansand forutsetter at politi og Nye Kristiansand finner gode og hensiktsmessige måter for å ivareta samhandlingen som inkluderer et nærmiljøperspektiv. Det fordrer at politistasjonsdistriktet utpeker dedikerte kontaktpersoner som har kjennskap til lokalmiljøet og som skolene, barnevern og fritidsklubber kan samarbeide med. Uavhengig av hvordan dette løses er rådmannen opptatt av følgende kvaliteter:

- alle skolene har en dedikert politikontakt som kjenner skolen og lokalmiljøet som skolen er lokalisert i.
- at politiet er en samtalepartner for rektor og sosiallærer rundt bekymring knyttet til enkeltelever eller miljøer som utvikler seg negativt.
- at politiet er en ressurs for skolen i forhold til temadager, forebyggende arbeid, etc.
- at skolene kan forholde seg til et begrenset antall personer i politiet som kjenner konteksten de skal operere i.
- at politiet deltar i kjernegrupper lokalt
- at politiet samarbeider om ungdoms kontrakter og oppfølgingsteam for unge lovbyggere
- at politiet foretar bekymringsamtaler